Ügyiratszám: 1175/K/2008-3.

dr. Busai György

jegyző részére

Farmos Polgármesteri Hivatala

2097 Farmos

Fő tér 1.

Tisztelt Jegyző úr!

Ön állásfoglalást kért arról, hogy munkatársainak közérdekű ingyenes adatszolgáltatást kell-e végezniük, és üzleti jellegű adatszolgáltatásra köteles-e az önkormányzat. Ön mellékelte a legutóbbi közérdekű megkereséssel kapcsolatos levelezésüket.

Az adatvédelmi biztos eddigi gyakorlata alapján kialakított állásfoglalásomról az alábbiakban tájékoztatom:

A levelezést áttekintve összefoglalóan megállapítható, hogy az adatkérő által írtak jogilag megalapozottak, Ön pedig téves álláspontot képvisel az ügyben.

A közérdekű adatok megismeréséhez való jog, más szóval az információszabadság joga alkotmányos alapjogunk: *„A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.”* [Alkotmány 61. § (1) bekezdés]. A közérdekű adatokhoz való hozzáférés a közéletben való részvétel fontos feltétele. Az állampolgárok információhoz juthatnak szűkebb és tágabb közösségeik állapotáról, fontosabb jellemzőiről, ítéletet alkothatnak az állami, önkormányzati szervek tevékenységéről, annak hatékonyságáról, jogszerűségéről.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (továbbiakban: Avtv.) 2. § 4. pontja határozza meg a közérdekű adat fogalmát, eszerint: „*az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső adat.”*

A közfeladatot ellátó szervek kötelesek elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását, továbbá lehetővé kell tenniük, hogy a kezelésükben lévő közérdekű adatot - törvényben meghatározott kivételekkel - bárki megismerhesse [Avtv. 19. § (1), (3)]. A tájékoztatás valamennyi közfeladatot ellátó szerv egyik alapfeladatának tekinthető. E szerveknek meg kell oldaniuk az ezzel kapcsolatos munkaszervezési kérdéseket.

Közérdekű adatokról való tájékoztatással az adatkezelő nem kegyet gyakorol, nem szolgáltatást nyújt, hanem törvényi kötelezettségét teljesíti az Alkotmány 61. §-ában meghatározott alapjog érvényesülése érdekében. Ennek eljárási szabályait az Avtv. 20. §-a rögzíti, és előírja a közérdekű adat megismerése iránti igény teljesítését. E rendelkezés - továbbá az Alkotmánybíróság gyakorlata is - egyértelművé teszi, hogy az adatok megismerésének joga nem értelmezhető pusztán betekintési jogként szűkítően, hanem beleértendő a másolatkérés joga is. Az Avtv. azonban elismeri a közfeladatot ellátó szerv jogát is a másolatkészítés költségének megtérítésére [Avtv. 20. § (3) bekezdés]. Az adatigénylésnek az igénylő által kívánt technikai eszközzel illetve módon kell eleget tenni [Avtv. 20. § (5) bekezdés]. Felhívom a figyelmet arra is, hogy az adatigénylés szóban, írásban és *elektronikusan* is benyújtható [Avtv. 20. § (1) bekezdés].

Az Avtv. bárki számára lehetővé teszi nyilvánosnak minősülő közérdekű adat megismerését, és ehhez nem kell semmiféle jogot, érdeket, célt igazolni, és nem releváns az adatkérés mögöttes szándéka sem [Avtv. 20. § (1) bekezdés]. Nem csupán a tájékozódáshoz való jogról, a közérdekű adatok megismerhetőségéről van szó, hanem ezek az információk szabadon, bármely célra (magáncélra, egyéni érdekből, üzleti célból is) felhasználhatóak, másokkal közölhetőek, hasznosíthatóak. Az adatkérőnek joga van ahhoz is, hogy - költségtérítés ellenében - nagy mennyiségű dokumentumba betekintsen vagy ezekről másolatot kérjen [Avtv. 20. § (3) bekezdés]. Az Avtv. 20. §-ának (8) bekezdése alapján meg kell határozni a közérdekű adatok egy adott szervnél való megismerésének szabályait.

Az információszabadság alkotmányos joga szempontjából az a kívánatos, ha a közfeladatot ellátó szervek minél több információt közzétesznek és a közérdekű adatok megismerését elősegítik. Az önkormányzattól és szerveitől is elvárható, hogy a lehető legszélesebb körben - honlapon, helyben szokásos módon - eleve közzétegyék a legfontosabb közérdekű adatokat, a leggyakrabban igényelt dokumentumfajtákat.

Felhívom a figyelmet az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvényre, melyet 2008. júliusától az önkormányzatoknak is kötelezően alkalmazniuk kell. Önök azonban mindezidáig nem tették közzé az e törvényben meghatározott adataikat honlapjukon.

Az Avtv. 24-26. §-a alapján felkérem, hogy tegyen eleget a közzétételi kötelezettségüknek, és állásfoglalásom alapján gondoskodjon megfelelő adatkezelési gyakorlat kialakításáról. Kérem, hogy mindezek érdekében megtett intézkedéseiről szíveskedjék tájékoztatni, továbbá küldje meg az Avtv. 20. §-ának (8) bekezdése szerinti szabályzat másolatát.

Budapest, 2008. augusztus 18.

Üdvözlettel,

az adatvédelmi biztos

jogkörében eljárva:

Dr. Szabó Máté

az állampolgári jogok

országgyűlési biztosa